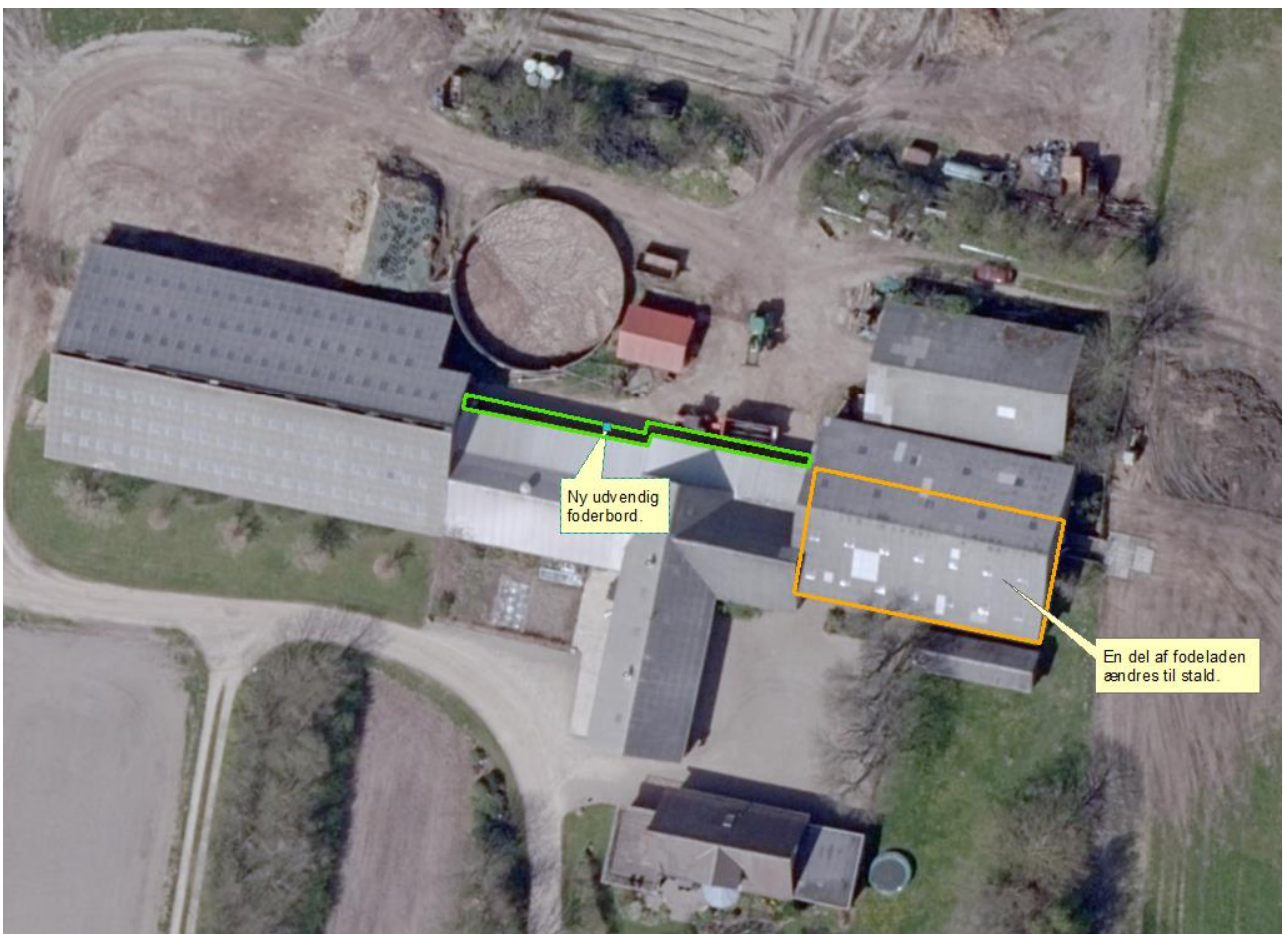

**Tillæg nr. I til MILJØGODKENDELSE
af
kvægbruget på
Vesterbyvej 30
6854 Henne**

I henhold til § 11 i Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017
om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Godkendt den 25. september 2017

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Klaudi Andresen
Direkte tlf. 7994 7413
E-mail: klan@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 150.648-17

Sagsnr. 17-7796

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	4
2	BAGGRUND FOR TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	5
2.1	DATABLAD.....	5
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	5
3	GODKENDELSE	6
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	6
3.2	DISPENSATION	6
3.3	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	6
3.4	FORUDSÆTNINGER.....	6
4	VILKÅR FOR TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSEN	7
4.1	DRIFT OG INDRETNING.....	7
4.2	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	7
4.3	MARKVANDINGSBORING	8
5	KLAGEVEJLEDNING	8
6	OFFENTLIGGØRELSE	9
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	10
7.1	FØLGENDE AFSNIT ER UÆNDRET I FORHOLD TIL MILJØGODKENDELSEN FRA DEN 12. AUGUST 2011:.....	10
7.2	BELIGGENHED	10
7.3	AFSTANDSKRAV.....	11
7.4	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	12
7.5	INDRETNING	13
7.6	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	14
7.7	LUGT	15
7.8	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK	16
7.9	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	21
7.10	BAT - AMMONIAK.....	22
7.11	SAMLET BAT-VURDERING	22
8	NABO- / PARTSHØRING	23
9	SAMLET VURDERING	23

I Indledning

Dette tillæg til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af kvægbruget på Vesterbyvej 30, 6854 Henne i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af tillæg til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for tillæg til miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Husdyrbrugets ejer/ ansøger:	Jesper Evald Kristensen, Vesterbyvej 30, 6854 Henne. Tlf. 75255143 – 20329070. E-mail: vestervang@os.dk
Husdyrbrugets navn og adresse:	Vestervang, Vesterbyvej 30, 6854 Henne
Matrikel nr. og ejerlav:	Fidde By, Henne 10h, Dyreby By, Henne 1a, 1d og 1h.
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730093198
CHR-nummer:	44340
CVR-Nummer:	14720480
Ansøgning / ansøgninger	Skema nr. 100.735, version 2, indsendt den 17. august 2017 Fiktivskema nr. 102.806
Konsulent:	Anita Hingsman, Sagro, Tlf. 76602193. E-mail: ahi@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Udkast i nabohøring:	Ikke sendt i nabohøring
Godkendelsesdato:	25. september 2017

2.2 Baggrund og historik

Den 12. august 2011 fik Vesterbyvej 30 en §11 miljøgodkendelse. Nu søges om et tillæg til miljøgodkendelsen, da ansøger ønsker at lovliggøre en ændring af foderlade til stald.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 3. juli 2017. I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Vesterbyvej 30, 6854 Henne kan ændres som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles efter § 11 i ”Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug” herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg til miljøgodkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om tillæg til miljøgodkendelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne godkendelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

3.1 Beskrivelse af projektet

Lovliggørelse af foderlade, der er ændret til stald og ny foderbord. Uændret dyrehold. Ny kviestald bygges ikke.

3.2 Dispensation

Der gives i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation til lovliggørelse af foderlader, der er ændret til stald i en afstand af 19 m fra markvandsboring. Se figur 3.

3.3 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Intern høring i Varde Kommune angående markvandsboring.

3.4 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen.

Miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i husdyrbrugsloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg og arealer:

4 Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen

Vilkår der slettes i miljøgodkendelsen fra den 12. august 2011:

4.5.a, 4.5.b, 4.5.c, 4.5.d, 4.5.e, 4.5.f, 4.5.g, 4.5.h, 4.5.i, 4.5.j og 4.5.k. Resten af vilkårene i miljøgodkendelsen fra den 12. august 2011 gælder stadigvæk.

4.1 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.
- b. Tillæg til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Med udnyttet menes at bygge og anlægsarbejde er iværksat.

4.2 Ammoniakreducerende tiltag

- a. Bygning 3 og 4 på figur 4 skal være indrettet som sengestald med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver 2. time. Skrabningen skal foregå automatik.
- b. Gulvet i gangarealerne i bygning 3 og 4 på figur 4 skal være udført med ajleafløb.
- c. Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling i bygning 3 og 4 på figur 4 må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal.
- d. Der skal i bygning 3 og 4 på figur 4 hver dag foretages automatisk skrabninger hver anden time af gangarealerne. Skraberne skal være forsynet med timer.
- e. Skraberne skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- f. I bygning 1 og 5 på figur 4 skal der være etableret automatiske skraber på gangarealet med spalter.
- g. I bygning 1 og 5 på figur 4 skal spalterne hver dag skrubes automatisk hver fjerde time.
- h. Tværgange i bygning 1 og 5 på figur 4, som ikke skrubes automatisk, skal rengøres manuelt mindst 2-3 gange dagligt.
- i. Skraberne i bygning 1 og 5 på figur 4 skal være forsynet med timer.
- j. Skraberne i bygning 1 og 5 på figur 4 skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- k. Enhver form for driftsstop af skraber i bygning 1 og 5 på figur 4 skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- l. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop af skraber i bygning 1 og 5 på figur 4, der har en varighed af mere end 2 uger.

m. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende af skraber i bygning I og 5 på figur 4, der dokumenterer, at automatisk skraber/robotskraber er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

n. Al dybstrøelse skal køres direkte fra stald til udspreddning på mark.

4.3 Markvandingsboring

a. Der skal en gang om året efter 20 timers vanding, dog senest 30. juni foretages en vandanalyse af markvandingsboringen (DGU nr. III.xxxx) beliggende XXX antal meter fra staldbygning, der opbevarer husdyrgødning jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1024 af 31. oktober 2011, om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg svarende til:

Forenklet kontrol:
Ammonium (NH₄)
NVOC
Kalium (K)

Efter 3 analyser, vil Naturerhverv, Varde Kommune vurdere om analysefrekvensen kan blive nedsat til hvert 3 år, eller helt bortfalde.

5 Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugsloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over miljøgodkendelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 25. oktober 2017 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under ”Offentliggørelser”, den 26. september 2017.

På Varde Kommunes vegne den 25. september 2017

Klaudi Andresen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Anita Hingstman, SAGRO, e-mail: ahi@sagro.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

7.1 Følgende afsnit er uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra den 12. august 2011:

- Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen
- Forbrug af vand og energi
- Affald
- Oplag af diesel- og fyringsolie
- Ensilage- og foderopbevaring
- Støj
- Støv
- Skadedyr
- Døde dyr
- Lys
- Transport
- Spildevand
- Driftsforstyrrelser eller uheld
- BAT – Fodringsstrategi
- BAT - Management
- BAT - Forbrug af vand og energi
- BAT – Opbevaring af husdyrgødning
- Egenkontrol
- Foranstaltninger ved ophør af produktion
- Alternative muligheder

7.2 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Vesterbyvej 30, 6854 Henne - 600 m vest for Henne St. by. Nærmeste samlede bebyggelse og byzone er Henne St. by.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone og samlet bebyggelse.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Vesterbyvej 31 er beliggende ca. 166 m syd for ejendommen, se figur 2.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Vesterbyvej 21 og Vesterbyvej 50, der ligger 269 m og 336 m fra ejendommen. Se figur 2.

Figur 2. Husdyrbruget i forhold til nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.3 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugsloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)

- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbruksloven til ikke almen vandforsyningsanlæg er ikke overholdt. Her er afstanden 19 m, hvor den skulle være 25 m. Der stilles på den baggrund vilkår om analyser af boringen.

Figur 3. Afstand fra markvandsboring til den del af foderlade, der ændres til stald.

Der gives i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbruksloven dispensation til lovliggørelse af foderlader, der er ændret til stald i en afstand af 19 m fra markvandsboring. Se figur 3.

7.4 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt fredninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Kystnærhedszonen
- Landbrugslandskaber
- Overgangslandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
-

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Tilladelse til om- eller nybyggeri i **det åbne land** (Landzone) kan ledsages af vilkår, som sikrer, at byggeriet udformes, så de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier ikke påvirkes utilsigtet.

Områder i **kystnærhedszonen** skal friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af en kystnær placering.

I åbne **landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

Varde Kommune vurderer at ændringen af foderlade til stald ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune.

7.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 4. I forhold til miljøgodkendelse fra den 12. august 2011 er der følgende ændringer:

Bygning 1

Eksisterende stald. Skraber på spalter.
88 kvier (9-27 mdr.) går på sengestald med spaltegulv
51 kvier (6-9 mdr.) går på dybstrøelse.

Bygning 2

Eksisterende stald. 25 kvier (9-27 mdr.) går på sengestald med spaltegulv
Ingen skraber på spalter.

Bygning 3

Renoveret stald. 91 kvier (9-27 mdr.) går på sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time.

Bygning 4

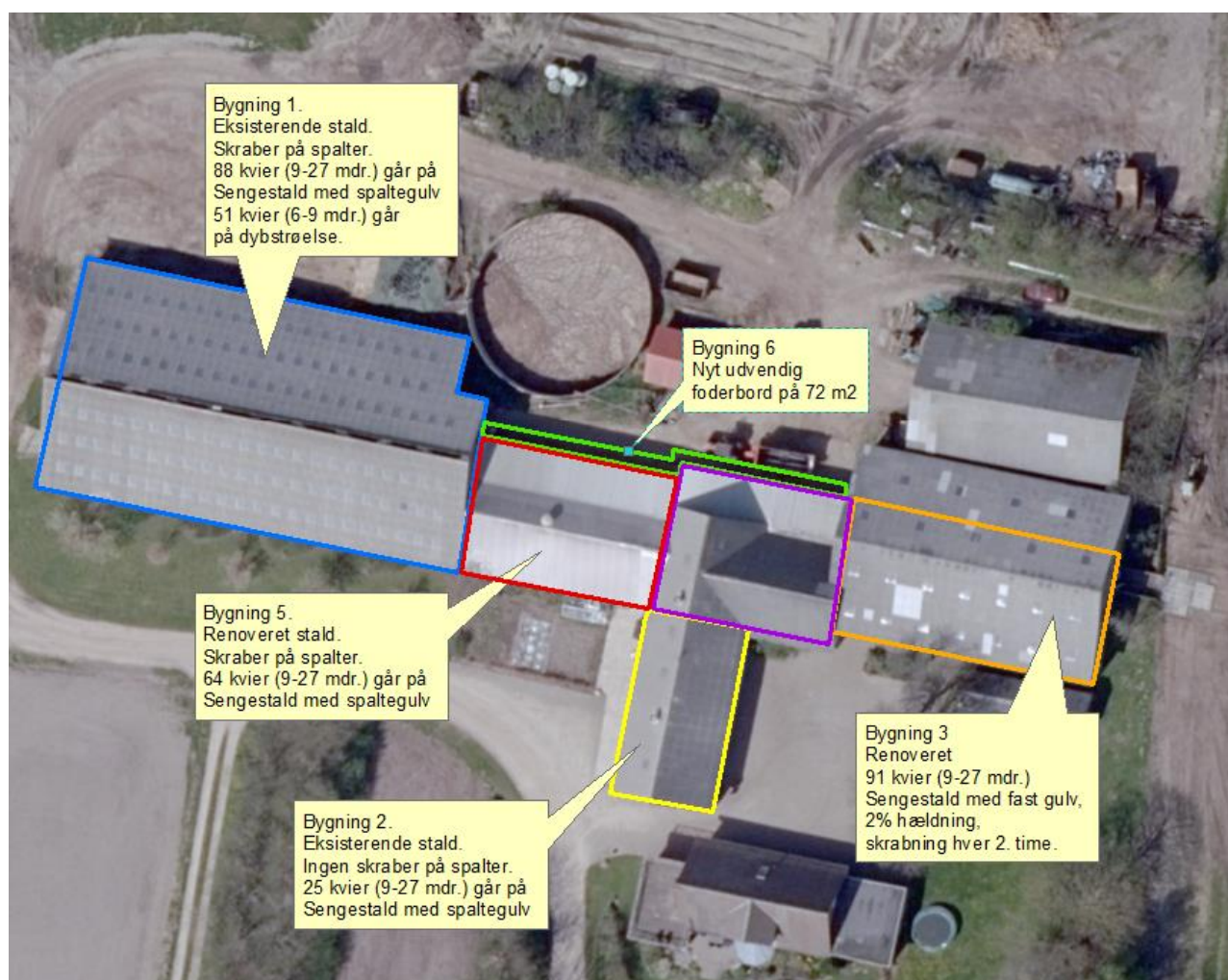
Renoveret stald. 31 kvier (9-27 mdr.) går på sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time.

Bygning 5

Renoveret stald. 64 kvier (9-27 mdr.) går på sengestald med spaltegulv. Skraber på spalter.
I miljøgodkendelsen fra 2011 er der beskrevet at bygning 5 bliver lavet med grå gardiner i siden og taget bliver med grå eternitplader som de eksisterende bygninger. Der er i stedet for lavet et halvtag i den nordlige side, og så er der lavet et udvendig foderbord, der er 2 m bredt. I alt 72 m². Halvtaget er lavet med tagplader i blik i stedet for eternitplader. Der er sat tagrender på halvtaget, der er koblet til det eksisterende system til tagrender. Overfladevand fra foderbordet ledes til gyllebeholder.

Bygning 6

Ny udvendig foderbord på i alt 72 m². Den er 2 m bred.

Figur 4. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Vesterbyvej 30 forventes at stige fra 324 m³ i 2009 til 1.230 m³, og den årlige produktion af dybstrøelse forventes at stige fra 86 tons i 2009 til 201 t.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gyllebeholder i form af ensilagesaft, møddingsvand, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning før og efter udvidelsen fremgår af tabel I.

Husdyrgødning	Før udvidelsen 2009	Efter udvidelsen	Ændring
Gylle	187 m ³	1.043 m ³	+ 856
Ekstra tilløb	137 m ³	137 m ³	0
Extra tilløb fra foderbord		50	+ 50
Flydende husdyrgødning i alt	324 m³	1.230 m³	+ 906
Fast husdyrgødning i alt	86 t	201 t	+ 115

Tabel 1. Årlig produktion af husdyrgødning på Vesterbyvej 30 før og efter udvidelsen.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 1.300 m³, svarende til 12,5 måneders opbevaringskapacitet. Dybstrøelsen udbringes direkte på marken om foråret. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 2.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Opførselsår/10 års beholderkontrol
Gylletank Vesterbyvej 30	1.000	1.000	1998/2011
Gyllekanaler	300	300	
I alt	1.300	1.300	

Tabel 2. Ejendommens opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen. *=anmodning om kontrol

Varde kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet og at gyllebeholderen kontrolleres for styrke og tæthed via beholderkontrol.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.7 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Hvis alle dyr er udegående i 6 måneder beregnes der ingen geneafstand. Dette er tilfældet i dette tillæg til miljøgodkendelse.

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits- afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt
+ Vesterbyvej 31	0	FMK	0,00*	39,15	0,00*	39,15	0,00	Ja	Ja
+ Frederiksberg 28	0	FMK	0,00*	69,60	0,00*	69,60	0,00	Ja	Ja
+ Dyreby By, Henne	0	FMK	0,00*	123,81	0,00*	123,81	0,00	Ja	Ja

Tabel 3. Beregnet geneafstand fra ejendommen i nudrift.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Se tabel 3. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.8 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra nudriften (før 2011) er 239,26 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 780,86 kg kvælstof pr. år. Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 541,60 kg kvælstof pr. år.

Ifølge lovgivningen gælder der et krav om, at ammoniakemissionen fra udvidelser, fra nye staldanlæg og fra stalde, der renoveres skal reduceres med en vis %-del i forhold til fastlagte referencestaldsystemer. Beregninger i *husdyrgodkendelse.dk* viser, at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt. Dette er vist i fiktiv ansøgning i *husdyrgodkendelse.dk* nummer 102.806.

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-132,18 kgN/år

		Ansøgt(kgN/år)							
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:		53,72							
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:		118,50							
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):		449,02							
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:		159,63							
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:		0,00							
Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)									
Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):		780,87 kgN/år							
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:		776,45 kgN/år							
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:		Nej							
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:		4,41 kgN/år							
Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau									
Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Nuværende løsdriftsstald, bygning 1	KvKs08	69,13	81,87	-12,74	-18,43%	0,00	0,00	0,00	81,87
		248,50	294,28	-45,78	-18,42%	62,43	-1,33	0,00	233,18
	KvKs09	0,00	38,45	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	38,45
		0,00	63,82	0,00	0,00%	0,00	0,00	10,10	53,72
Ældre løsdriftsstald, bygning 2	KvKs08	66,08	78,25	-12,17	-18,42%	0,00	0,00	0,00	78,25
		70,60	83,60	-13,01	-18,42%	0,00	0,00	0,00	83,60
tilbygning, bygning 5	KvKs08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		180,73	214,02	-33,29	-18,42%	45,40	-0,97	0,00	169,59
Ny stald, byg. 3	KvKs05	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		256,98	179,59	77,38	30,11%	0,00	0,00	0,00	179,59
Bygning 4	KvKs08	34,36	40,69	-6,33	-18,42%	0,00	0,00	0,00	40,69
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs05	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		87,54	61,18	26,36	30,11%	0,00	0,00	0,00	61,18
Sum	Nudrift	169,57	239,26	-31,24		0,00	0,00	0,00	239,26
		Ansøgt	844,35	896,49	11,66		107,83	-2,30	10,10

Figur 5. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- Bygning 3 og 4 på figur 4 er indrettet med sengestald med fast gulv, 2% hældning og skrabning hver anden time.
- Skraber på spalter i bygning 1 og 5.
- Al dybstrøelse skal køres direkte fra stald og udspredes på mark.

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til § 8 og § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1828 af 16. december 2015) skal Varde Kommunes vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jf. bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Der er 555 m fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Ramsarområde nr. 1, Fiilsø, Habitatområde nr. 73, Kallemærsk Hede, Grærup Langsø, Fiilsø og Kærgård Klitplantage og Fuglebeskyttelsesområdet nr. 56. Fiilsø. Se figur 6.

Figur 6. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde.

Varde Kommune har beregnet at ændringen af dyreholdet vil give en uændret belastning af det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, og der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 7 i bekendtgørelsen. Se tabel

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugsloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

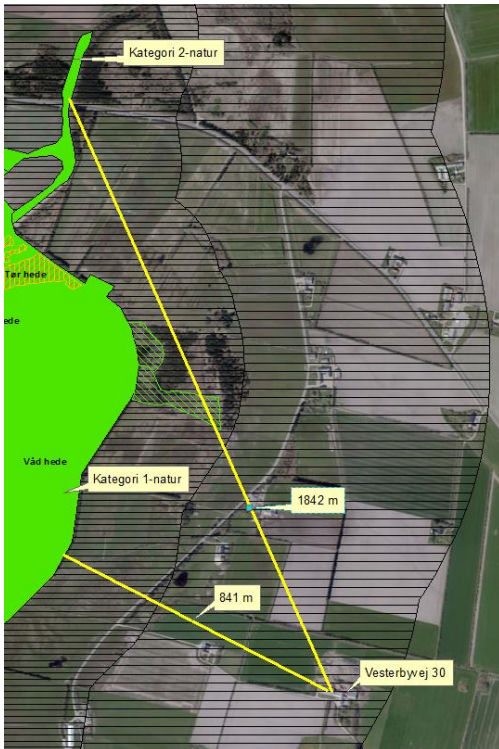
Anlægget er beliggende 841 m fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugsloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 7. Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 4010, "Våd hede".

Varde Kommune har i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende 1.842 m fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugsloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 7. Det drejer sig om en beskyttet overdrev.

Varde Kommune har i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år.

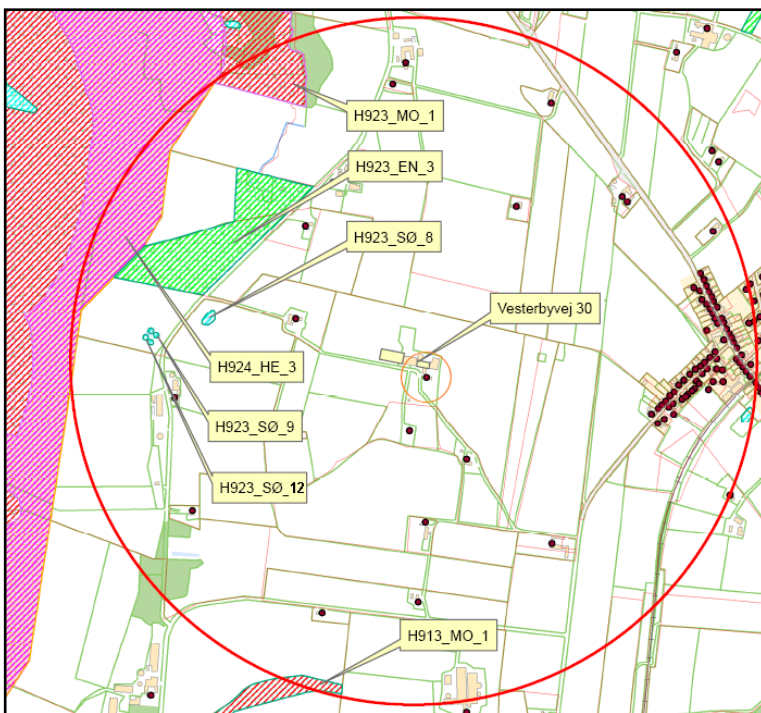

Figur 7. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1 og kategori 2 område

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 8 og tabel 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 5. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Naturområde i kommuneplan	Værdi-sætning	Mål-sætning	N-følsom	Afstand (m)
H924_HE_3	Hede	Ja	B	A	Moderat	760
H923_MO_I	Mose	Ja	A	A	Særlig	750
G913_MO_I	Mose	Ja	C	C	Uoplyst	950
H923_EN_3	Eng	Nej	C	B	Uoplyst	530
H923_SØ_8	Sø	Ja	-	-	Uoplyst	490
H923_SØ_9	Sø	Ja	-	-	Uoplyst	650
H923_SØ_12	Sø	Ja	-	-	Uoplyst	660

Tabel 4. § 3 områder indenfor 1000 m fra adressen

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 5.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 5. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3

Tabel 6. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der én hede og to moser, se figur 5 og tabel 2.

Ingen af § 3-områderne i tabel 2 er udpeget som rekreative områder eller indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer. H924_HE_3 er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som naturområder i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 2, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 2. Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder. Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgødkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende og kvælstoffølsomme naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 7, og er foretaget ud fra den samlede udvidelse siden 2009.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Dep. før, kgN/ha	Dep. efter kgN/ha	Ændring, kgN/ha
Natura 2000	Uoplyst	555		0,1	0,1	0,0
Kategori 1	Moderat	841	10-20	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Moderat	2.100	10-20	0,0	0,0	0,0
H924_HE_3	Moderat	841	10-20	0,0	0,0	0,0
H923_MO_1	Særlig	830	5-10	0,1	0,1	0,0
H923_EN_3	Uoplyst	583		0,1	0,1	0,0

Tabel 7. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 3 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der én eng, se figur 5 og tabel 2. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at ændringen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.9 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at ændringen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 0,5 km øst for ejendommen. Det er Varde Kommunes vurdering, at ændringen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at ændringen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet ”bedst tilgængelig teknologi” menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrbruglovens § 19 skal kommunen sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ)
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak
- Fodringsstrategi
- Management
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for projektet.

7.10 BAT - Ammoniak

Ansøger har beregnet projektets BAT-emissionsniveau ud fra Miljøstyrelsens ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)”, se figur 5.

BAT-emissionsniveauet for projektet er beregnet til 776,45 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 780,87 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 4,41 kg NH₃-N større end det beregnede BAT-emissionsniveau.

Varde Kommune vurderer at en overskridelse af BAT-emissionsniveauet med 4,41 kg NH₃-N pr. år er en bagatel. På den baggrund vurderer Varde Kommune, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

7.11 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes fastsatte BAT-niveau for projektet. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i henhold til § 19 i Husdyrbrugloven.

8 Nabo- / partshøring

Et udkast til tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse fra den 12. august 2011 har i henhold til Husdyrbruglovens § 56 stk. 2 ikke været sendt i nabohearing, da det efter Varde Kommunes vurdering er af underordnet betydning for naboerne. Varde Kommune begrundes dette med følgende:

- der sker ikke bygningsmæssige ændringer
- lugtkonsekvenszonen er 123,81 m
- nærmeste nabo bor 166 m fra Vesterbyvej 30.

9 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.